

10 VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER.....

Intellectueel eigendom en software

1. WAT ZIJN INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN?

Intellectueel eigendom is een verzamelnaam voor een aantal rechten op zogenaamde 'voortbrengselen van de menselijke geest', zoals een schilderij, een boek, een uitvinding of software. In Nederland kennen we verschillende vormen van intellectuele eigendomsrechten. Voorbeelden hiervan zijn het octrooirecht, het auteursrecht, het merkenrecht, het tekeningen- en modellenrecht, het databankenrecht en het handelsnaamrecht. Software wordt met name beschermd door het auteursrecht. Het auteursrecht wordt geregeld in de Auteurswet.

2. WAT IS AUTEURSRECHT?

Het auteursrecht is een vorm van intellectueel eigendom. De maker, of auteursrechthebbende, heeft het exclusieve recht om te bepalen wie zijn werk openbaar mag maken en verveelvoudigen.

De Auteurswet beschermt werken op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst. Om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen moet het werk voldoende origineel zijn. Dat betekent dat jouw werk het resultaat moet zijn van oorspronkelijke keuzes. Het werk moet jouw 'eigen intellectuele schepping' zijn. Er wordt ook weleens gezegd dat het werk een 'persoonlijk stempel' van de maker moet dragen.

In de Auteurswet worden computerprogramma's en het voorbereidend materiaal daarvan expliciet genoemd als werken die auteursrechtelijk beschermd kunnen zijn. Bij voorbereidend materiaal van software kan worden gedacht aan de functionele en technische ontwerpen en overig ontwerp materiaal, dat tijdens het ontwikkelen van software wordt gemaakt. Andere werken op het gebied van ICT die auteursrechtelijk beschermd kunnen zijn, zijn bijvoorbeeld gebruikersdocumentatie, handleidingen, websites en rapporten met ICT-adviezen. Het auteursrecht vervalt in beginsel zeventig jaar na overlijden van de maker.

3. RUST HET AUTEURSRECHT ALLEEN OP DE BRONCODE VAN SOFTWARE?

Nee, dat is niet het geval. Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen software in de vorm van broncode (sourcecode) en software in de vorm van objectcode (executable of objectcode). Algemeen aanvaard is dat het auteursrecht op software zich niet alleen uitstrekt tot de broncode van de software, maar ook tot alle 'vertaalde' vormen van de software, zoals de objectcode.

4. RUST HET AUTEURSRECHT OOK OP DE FUNCTIONALITEIT VAN DE SOFTWARE?

Nee, het auteursrecht strekt zich niet uit tot de functionaliteit als zodanig van de software. De Auteurswet beschermt namelijk niet de ideeën die aan software ten grondslag liggen. Alleen de uitwerking of vormgeving die aan software is gegeven (bijvoorbeeld in de vorm van de broncode en objectcode) is vatbaar voor auteursrechtelijke bescherming.

5. WELKE RECHTEN HEB IK ALS AUTEURSRECHTHEBBENDE OP SOFTWARE?

Op basis van de Auteurswet heeft een auteursrechthebbende de volgende exclusieve rechten: het recht tot het 'verveelvoudigen' (bijv. kopiëren) en 'openbaar maken' (bijv. distribueren) van de software. Hiernaast beschikt de auteursrechthebbende over zogenoemde 'persoonlijkheidsrechten'. Deze rechten beschermen de persoonlijke band tussen de maker en zijn werk. Op basis hiervan kan een auteursrechthebbende zich verzetten tegen bijvoorbeeld wijziging van zijn werk of openbaarmaking van zijn werk onder een andere naam. Op basis van het auteursrecht mag de auteursrechthebbende op software ook optreden wanneer een licentienemer de in het licentiecontract vastgelegde gebruiksbeperkingen schendt.

6. WAT IS EEN LICENTIE?

Een licentie is een gebruiksrecht dat door de auteursrechthebbende aan een ander wordt verschaft. De omvang van de licentie wordt vaak omschreven in zogenoemde 'licentievoorwaarden'. Hierin kunnen beperkingen worden gesteld aan het gebruik van de software in bijvoorbeeld tijd, gebruiksomgeving, het aantal gebruikers of onderhoudsmogelijkheden. Bij de verschaffing van een licentie worden geen auteursrechten overgedragen.

7. RUST ER AUTEURSRECHT OP OPEN SOURCE SOFTWARE?

Ja. Veel mensen denken ten onrechte dat er op open source software geen auteursrecht rust. Het feit dat je eenvoudig en soms zelfs gratis de beschikking krijgt over open source software betekent niet dat deze software niet auteursrechtelijk beschermd is. De maker heeft er alleen voor gekozen de software beschikbaar te maken voor anderen onder een zogenoemde 'open source-licentie'. Wanneer je je als afnemer of gebruiker van open source software niet houdt aan de bepalingen in de 'open source-licentie', kun je je schuldig maken aan inbreuk op de auteursrechten die op de open source software rusten.

8. WIE IS AUTEURSRECHTHEBBENDE?

De hoofdregel is dat de maker van het werk auteursrechthebbende is. Hierop bestaan in de Auteurswet een aantal uitzonderingen, waarvan de verhouding tussen werkgever en werknemer een in de praktijk veel voorkomende uitzondering is. Wordt software in dienstverband gemaakt, dan wordt de werkgever als maker en dus auteursrechthebbende aangemerkt. Het maken van de software moet dan wel (mede) binnen de arbeidstaak van de werknemer vallen. Ondanks deze wettelijke regeling is het aan te bevelen dat de werkgever een regeling in de arbeidsovereenkomst opneemt waarin het auteursrecht door de werknemer aan de werkgever wordt opgedragen.

In de verhouding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer ligt het auteursrecht op software in beginsel bij de opdrachtnemer als maker van de software. Het feit dat de opdrachtgever de volledige ontwikkelkosten draagt of het feit dat de software maatwerk is dat specifiek is toegesneden op de wensen en eisen van de opdrachtgever doet hier niets aan af. Zonder nadere afspraken blijven de auteursrechten bij de opdrachtnemer.

9. HOE WERKT OVERDRACHT VAN AUTEURSRECHTEN?

Door de auteursrechthebbende kan ervoor worden gekozen om het auteursrecht over te dragen aan een ander. Deze ander wordt hiermee auteursrechthebbende op het werk, zoals bijvoorbeeld software. De oorspronkelijke rechthebbende verliest hierdoor zijn rechten en kan de software niet meer gebruiken. Auteursrechten moeten op basis van de Auteurswet worden overgedragen middels een daartoe bestemde akte. Een akte is een schriftelijk of elektronisch document dat (elektronisch) ondertekend is door de partij die zijn auteursrechten overdraagt. Het is niet nodig dat de verkrijgende partij de akte ondertekend.

10. WAT IS HET 'AUTEURS CONTRACTENRECHT'?

Op 1 juli 2015 is de Auteurswet op een aantal punten gewijzigd door inwerkingtreding van de Wet auteurscontractenrecht. Het doel van de wet is om makers van auteursrechtelijke werken beter te beschermen tegen exploitanten van hun werk. Indien de maker van software aan een exploitant bijvoorbeeld een exclusieve licentie verleent ten behoeve van exploitatie van de software, dan wordt de maker van de software beschermd op basis van het auteurscontractenrecht. Voor het verschaffen van een exclusieve licentie aan een exploitant is op basis van het auteurscontractenrecht namelijk vereist dat deze verschaffing van een exclusieve licentie, net als bij de overdracht van auteursrecht, schriftelijk gebeurt. Hiernaast heeft de maker recht op een billijke vergoeding bij het verlenen van de exploitatierechten en heeft de maker recht op een aanvullende billijke vergoeding als de overeengekomen billijke vergoeding niet in verhouding is met het resultaat dat door exploitatie wordt verkregen. Deze en andere rechten

voor de maker zijn door de inwerkingtreding van de Wet auteurscontractenrecht in de Auteurswet opgenomen.

WAT KUNNEN DE JURISTEN VAN NEDERLAND ICT VOOR DE ICT-LEVERANCIER BETEKENEN?

Helpdesk Juridisch en tweedelijns juridische dienstverlening

De juristen van Nederland ICT hebben uitgebreide kennis en ervaring op het gebied van het auteursrecht. Via de Helpdesk Juridisch en tweedelijns dienstverlening kunnen ze je adviseren en bijstaan bij het maken van goede contractuele afspraken en overdrachtsaktes. Met onze juristen kun je nagaan of auteursrechten bij jou liggen. Ook kunnen zij onderzoeken welke auteursrechtelijke afspraken je moet maken met bijvoorbeeld toeleveranciers, partners, afnemers en medewerkers. Aangezien intellectueel eigendom, zoals het auteursrecht op software, vaak van grote waarde is binnen een onderneming is het verstandig aandacht te besteden aan dit onderwerp.

[Meer informatie over deze helpdesk?](#)

Profiteer ook van de voordelen van het lidmaatschap!

Leden van Nederland ICT kunnen kosteloos gebruik maken van de Helpdesk Juridisch. Voor tweedelijns dienstverlening krijg je als lid een flinke korting. Ben je nog geen lid en wil je ook profiteren van deze en vele andere mogelijkheden van het lidmaatschap? [Bekijk de voordelen!](#)